

2 8 SEP. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1805/2001

1200

Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

na vydanie

zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch)

Predkladajú:

Peter	Tatár	v. r.
Péter	Kresák	v. r.
Peter	Osuský	v. r.
František	Šeboj	v. r.
Vladimír	Palko	v. r.
Alexej	Ivanko	v. r.
Gyula	Bárdos	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
schvaľuje
návrh skupiny poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z.
o samospráve vyšších územných celkov
(zákon o samosprávnych krajoch)

Bratislava september 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

N á v r h

Z á k o n

z 2001,

**ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov
(zákon o samosprávnych krajoch)**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) sa mení takto:

1. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.
Doterajšie odseky 4 až 6 sa označia ako odseky 3 až 5.
2. V § 8 ods. 4 sa číslica „4“ nahrádza číslicou „3“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Národná rada Slovenskej republiky prijala 4. júla 2001 vládny návrh zákona o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) ako zákon č. 302/2001 Z. z.

Zákon o samosprávnych krajoch obsahuje ustanovenie § 8 ods. 3, ktoré umožňuje vláde vrátiť zastupiteľstvu samosprávneho kraja nariadenie, ktoré je v rozpore s národnými záujmami alebo záujmami iných vyšších územných celkov.

Cieľom tohto návrhu zákona je vypustiť odsek 3 v § 8 a tým odstrániť ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s viacerými ústavnými princípmi, najmä princípom právneho štátu resp. princípom právnej istoty a s princípom samosprávy.

Ústavný súd SR je podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) príslušný rozhodovať o súlade všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 (vydaných orgánmi územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona) s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. d) rozhoduje ústavný súd o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 (vydaných pri výkone štátnej správy) s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného vyplýva, že ani všeobecný súd nemôže rozhodovať o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy nad rámec okruhu právnych noriem vymedzených ústavou v čl. 125 ods. 1 písm. c) a d).

Z hľadiska možností zásahov do výkonu samosprávy sú významné aj ustanovenia čl. 67 ods. 2 a 3 ústavy. Podľa čl. 67 ods. 2 ústavy možno povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy obci a vyššiemu územnému celku ukladať zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5.

Podľa čl. 67 ods. 3 ústavy môže štát zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí PL. ÚS 17/96 konštatoval, že povinnosti a obmedzenia podľa článku 67 Ústavy SR možno ukladať len zákonom a nie na základe zákona. Ústava SR teda neumožňuje, aby štát zasahoval do výkonu územnej samosprávy na základe zákona, ale len zákonom.

Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí PL. ÚS 5/97 konštatoval, že rešpektovanie územnej samosprávy je, rovnako ako zachovávanie základných práv a slobôd, nevyhnutnou súčasťou právneho štátu.

Ustanovenie, ktoré sa navrhuje vypustiť, viaže možnosť vrátenia nariadenia samosprávneho kraja vládou na jeho rozpor s národným záujmom. Pojem „národný záujem“ je však právne ťažko, ak vôbec vymedziteľný a rozhodovanie o neplatnosti nariadenia samosprávneho kraja z dôvodu jeho „rozporu s národným záujmom“ vnáša do právneho poriadku značnú právnu neistotu.

Podľa rozhodnutia ústavného súdu PL. ÚS 15/98 je jednou z nevyhnutných súčastí obsahu princípu právneho štátu požiadavka právnej istoty. S uplatňovaním tohto princípu sa spája nielen požiadavka všeobecnej platnosti, trvácnosti, stability, racionality a spravodlivého obsahu právnych noriem a ich dostupnosti občanom (publikovateľnosť), no rovnako aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci (právna istota), ktorej základom

je jednoznačný jazyk a zrozumiteľnosť právnych noriem (požiadavka, aby priemerný občan dokázal porozumieť obsahu právnej normy).

Ak zákonodarca prijme právnu normu, ktorej formulácia nie je jednoznačná, nastoľuje stav právnej neistoty. A keďže je pravdepodobné, že tento nedostatok týkajúci sa jasnosti a zrozumiteľnosti právnej normy nebude možné preklenúť ani výkladom podľa čl. 152 ods. 4 ústavy, možno predpokladať nesúlad s článkom 1 ods. 1 Ústavy SR.

Navrhovaná novela zákona o samosprávnych krajoch nebude vyžadovať vyššie výdavky zo štátneho rozpočtu ako už platný zákon.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s inými zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Doložka zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

2. Názov návrhu zákona:

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch).

3. V práve Európskej únie je problematika návrhu zákona upravená v týchto dokumentoch:

- Európska dohoda o pridružení uzatvorená medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej podpísaná v Luxemburgu 4. októbra 1993 – čl. 6,
- Zmluva o Európskej únii podpísaná v Maastrichte 9. februára 1992 v znení Amsterdamskej zmluvy – čl. 6 ods. 2.

4. Návrh zákona svojou problematikou:

Nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a nepatrí ani medzi priority odporúčané v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha)

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:

- Čl. 6 Európskej dohody o pridružení zakotvuje rešpektovanie demokratických zásad a ľudských práv uvedených v Helsinskom Záverečnom akte a Parížskej charte pre novú Európu, ako aj zásad trhovej ekonomiky ako zdroja vnútornej a zahraničnej politiky zmluvných strán a podstatu pridrużenia.
- Čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii v znení Amsterdamskej zmluvy zakotvuje rešpektovanie základných ľudských práv zaručených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vyplývajúcich z ústavných tradícií členských štátov, ako základných princípov práva Spoločenstva.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility návrhu zákona s právnou normou Európskej únie:

úplná kompatibilita.

Osobitná časť

K čl. I:

K bodu 1:

Navrhuje sa v § 8 vypustiť odsek 3, ktorého znenie nie je v súlade s viacerými ústavnými princípmi.

K bodu 2:

Ide o legislatívno technickú úpravu v nadväznosti na zmenu v bode 1.

K čl. II:

Keďže voľby do orgánov samosprávnych krajov už boli vyhlásené, navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť čo najskôr, t. j. dňom vyhlásenia.